

Seat No. : _____

DR-118
December-2013
B.A. Sem.-I
EC-II-105 : Geography
(Lithospheric Hazards)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) માગ્યા પ્રમાણે જવાબ આપો.

Instructions : Do as directed.

(2) સ્વચ્છ આકૃતિઓ દોરી તેનું વર્ણન કરો.

Draw a neat figure and explain.

(3) જમણી બાજુનાં અંકો ગુણ દર્શાવે છે.

Figures on the right side indicate marks.

1. મૃદાવરણ એટલે શું ? મૃદાવરણીય આપત્તિઓનાં પ્રકારો વિશે માહિતી આપો. **14**
What is Lithosphere ? Enumerate the types of Lithospheric disasters.

અથવા/OR

મૃદાવરણનાં ઉદ્ભવ અને બંધારણ વિશે માહિતી આપો.

Explain Lithospheric origin and structure.

2. મૃદાવરણીય આપત્તિઓ એટલે શું ? તેનાં પ્રકારો સમજાવો. **14**
Give the definition of Lithospheric Hazards. Explain their types.

અથવા/OR

ભૂસ્ખલન એટલે શું ? ભૂસ્ખલન થવાનાં કારણો સમજાવો.

What are Landslides ? Explain the factors responsible for Landslides.

3. જ્વાળામુખીનો અર્થ સમજાવી, તેની અસરો સમજાવો. **14**
Explain 'Volcanoes' and discuss their effects.

અથવા/OR

ધરતીકંપનો અર્થ સમજાવી, તેનાં ઉદ્ભવનાં કારણો સમજાવો.

Give the definition of 'Earthquake' and discuss the reasons of its occurrence.

4. મૃદાવરણીય આપત્તિઓનો ઈતિહાસ ટૂંકમાં સમજાવો. **14**
Give a short History of Lithospheric Hazards.

અથવા/OR

આપત્તિ-વ્યવસ્થાપન અંગે સમજ આપો.

Write a detailed note on Disaster Management.

5. (A) ખાલીજગ્યાઓ પૂરો : **5**

Fill in the blanks choosing from the options given in the brackets :

(1) ભારતમાં હિમપ્રપાતથી સૌથી વધારે અસરો _____ રાજ્યમાં થાય છે.

(બિહાર, ઉત્તરપ્રદેશ, ઉત્તરાખંડ)

_____ State in India is most affected by avalanches.

(Bihar, Uttar Pradesh, Uttarakhand)

- (2) ગુજરાતમાં _____ વર્ષે ધરતીકંપ થયો હતો.
(2001, 2002, 2003)
The Earthquake in Gujarat occurred in the year _____
(2001, 2002, 2003)
- (3) લાવા દ્વારા રચાતી જમીનો _____ રંગની હોય છે.
(કાળી, લાલ)
Soil formed out of lava is of _____ colour. (Black, Red)
- (4) સમુદ્રમાં ધરતીકંપ થતાં ઉદ્ભવતાં મોજાંને _____ કહે છે.
(ત્સુનામી, 'S' વેવ, 'L' વેવ)
The wave created due to an earthquake in the sea is called _____
(Tsunami, 'S' wave, 'L' wave)
- (5) પૃથ્વી સપાટી પર જલાવરણ _____ % છે.
(70, 71, 80)
The Earth's surface is _____ percent covered by the hydrosphere.
(70, 71, 80)

(B) જોડકાં ગોઠવો :

5

Match 'A' and 'B' :

A	B
(1) ભારતમાં આવેલો જવાળામુખી
A Volcano in India	(1) જાપાન
Japan
(2) ભૂકંપ માપન
Earthquake measurement	(2) 'L' વેવ
L. Wave
(3) ત્સુનામી
Tsunami	(3) 29%
29% of Earth's Surface
(4) ભૂકંપ મોજાં
Earthquake Wave	(4) રિક્ટર સ્કેલ
Richter Scale
(5) પૃથ્વી પર મૃદાવરણનું પ્રમાણ
Lithosphere on the earth	(5) ફૂજિયામા
Fuji Yama
	(6) બેરેન
Baren

(C) નીચે આપેલાં કોંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધી જવાબ આપો.

4

Answer the following questions by choosing the correct options :

- (i) ત્સુનામી કઈ ભાષાનો શબ્દ છે. (જાપાની, અંગ્રેજી, તમિલ)
The word 'Tsunami' comes from which language ? (Japanese, English, Tamil)
- (ii) સ્ટ્રોન્બોલીન જવાળામુખી ક્યાં આવેલો છે. (ઈટાલી, હવાઈટાપુ, લીપારીટાપુ)
Where is the Stronbolian volcano situated ? (Italy, Hawai Island, Lipari Island)
- (iii) હિમપ્રપાત કઈ ઋતુમાં વધારે થાય છે. (ઉનાળામાં, શિયાળામાં, ચોમાસામાં)
In which season do avalanches occur more often ? (Summer, Winter, Monsoon)
- (iv) ભૂસ્ખલન થતાં કોને વધારે નુકશાન થાય છે. (રસ્તાઓ, ખનીજો, સમુદ્રો)
Which of these is most adversely affected due to landslides ? (Roads, Minerals, Oceans)